

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

НН інститут культури і мистецтв

Кафедра хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор НН інституту культури і мистецтв
О.А. Устименко-Косоріч
«31» серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фах

галузь знань 02 Культура і мистецтво

спеціальність 025 Музичне мистецтво

освітня-програма/програми Музичне мистецтво

мова навчання українська

Погоджено науково-методичною
комісією
НН інституту культури і мистецтв
«31» серпня 2020 р.

Голова
О.Ф. Руденко

Суми – 2020

Розробники:

1. Фоломєєва Наталія Аркадіївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання

Протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри

І.П. Заболотний, професор, заслужений діяч мистецтв України

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 13	Магістр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
		1-й, 2-й	1-й, 2-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 390		1-й, 2-й, 3-й	1-й, 2-й, 3-й
		Лекції	
		Практичні, семінарські	
		90 год.	22 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
	300 год.	368 год.	
	Консультації:		
Вид контролю: екзамен, залік			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою дисципліни є виконавська підготовка студентів до майбутньої професійної діяльності як артиста-соліста та виконавця, розвиток їх основних навичок використання голосового апарата, вокальних прийомів та технік, розвиток необхідних вокальних навичок й умінь майбутніх магістрів музичного мистецтва, а також поглиблення оволодіння методикою розучування естрадних вокальних творів і розкриття їх художнього змісту та формування необхідних професійних компетенцій магістрів музичного мистецтва – майбутніх концертних виконавців. Засвоєння програмного матеріалу дисципліни «Фах» забезпечує оволодіння інтегральною компетенцією, а також загальними та фаховими компетенціями відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво»: ЗК 6 – здатність генерувати нові ідеї (креативність); ЗК 9 - здатність працювати автономно; ФК 1 – здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції; ФК 2 – усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду; ФК 4 – здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності; ФК 8 – здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу; ФК 9 – здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології виконавської діяльності; ФК 10 – здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві та музичній педагогіці; ФК 11 – здатність ефективно використовувати музично – технічні засоби у виконавській діяльності. Опанування дисципліни «Фах» дозволить оволодіти навичками сольного виконання естрадних вокальних творів та використання вокальних прийомів у процесі сценічного виконавства.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Опанування навчальних дисциплін з відповідної фахової підготовки відповідно до освітньо – професійної програми «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 025 Музичне мистецтво сприятиме опануванню навчальної дисципліни «Фах» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

3. Результати навчання за дисципліною

Результати навчання за дисципліною «Фах» передбачають оволодіння професійними навичками сольного естрадного співу, а також досягнення автоматизму у роботі голосотвірного апарату, що дозволить демонструвати

артистизм та виконавську культуру з дотриманням точності інтонування, витримування темпу, ритму, агогічних змін. Опанування дисципліни «Фах» передбачає також уміння визначати жанрово-стильові ознаки вокального твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у естрадному вокальному виконавстві, а також вибудовувати виконавську концепцію та драматургію естрадного вокального твору і створювати його індивідуальну художню інтерпретацію. Вивчення дисципліни «Фах» передбачає розвиток здатності розвивати у суспільстві засобами музичного мистецтва загальнолюдські та мистецькі цінності, демократичні та естетичні ідеали, гуманістичну мораль та національну свідомість через розуміння мистецького змісту естрадного вокального мистецтва та виконавства.

<p>Знання: принципів охорони голосу та виконавської культури, критеріїв вокального виконавства.</p> <p>Уміння: здійснювати професійну виконавську діяльність, демонструвати артистизм, майстерність концертного виконавства.</p>	ПРН 1	<p>Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.</p>
<p>Знання: особливостей стилів, жанрів, певної доби, до якої належать вокальні твори.</p> <p>Уміння: здійснювати аналіз музичних творів, особливостей драматургії та художнього змісту музичних творів для реалізації музичного образу у виконавстві.</p>	ПРН 3	<p>Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.</p>
<p>Знання: змісту художньої інтерпретації музичного твору та його драматургічної концепції.</p> <p>Уміння: здійснювати відтворення драматургічної концепції музичного твору, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.</p>	ПРН 5	<p>Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.</p>
<p>Знання: особливостей жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції вокальних творів, критеріїв їх виконавської інтерпретації.</p> <p>Уміння: здійснювати аналіз музичних творів, стильових та образних особливостей вокальних творів для створення їх виконавських інтерпретацій.</p>	ПРН 6	<p>Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.</p>
<p>Знання: змісту термінів, понять та категорій музичного мистецтва.</p> <p>Уміння: застосовувати музичну термінологію у процесі професійної діяльності артиста-соліста.</p> <p>Комунікація: взаємодія та комунікація у сфері сценічного вокального виконавства.</p>	ПРН 7	<p>Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p>

<p>Знання: змісту музичного мистецтва, мистецьких цінностей, естетичних ідеалів та національної свідомості.</p> <p>Уміння: розвивати мистецькі цінності, демократичні та естетичних ідеали, гуманістичну мораль та національну свідомість засобами музичного мистецтва.</p> <p>Комунікація: сценічна взаємодія зі слухачами та іншими артистами.</p>	ПРН 12	<p>Здатність розвивати у суспільстві засобами музичного мистецтва загальнолюдські та мистецькі цінності, демократичні та естетичні ідеали, гуманістичну мораль та національну свідомість.</p>
---	---------------	---

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	<p>Студент володіє методичними знаннями з навчальної дисципліни «Фах» у межах програми, вміє використовувати набуті знання і практичні уміння у практичній діяльності як артист-соліст. Здатен здійснювати яскраву виконавську інтерпретацію естрадних вокальних творів у процесі сценічного виконавства, дотримуватися партитури та точно інтонувати. Володіє сформованими вокально-технічними навичками, які виявляє в процесі виконання, доцільно використовує вокальні прийоми у процесі виконання естрадних вокальних творів. Емоційно, творчо, яскраво, виразно виконує естрадний вокальний твір, адекватно передаючи його художній образ.</p>
82 – 89	<p>Студент має міцні ґрунтовні знання про сценічне естрадне вокальне виконавство, володіє вокально-технічними уміннями, навичками у межах програми навчальної дисципліни. Дотримується партитури, інтонує без суттєвих помилок, демонструє багато елементів власної виконавської інтерпретації естрадних вокальних творів, використовує вокальні прийоми без суттєвих помилок, може помітити, проаналізувати недоліки власного вокального виконання, неточності у інтонуванні і виправити їх самостійно. Художній образ передає достатньо виразно і повно.</p>
74 – 81	<p>Студент розуміє особливості естрадного вокального виконавства, але має стандартне мислення, не завжди може сформулювати власні висновки та створити виконавську інтерпретацію. В цілому дотримується партитури, коректно будує виконавський план естрадного вокального твору, але при цьому припускається окремих неточностей у інтонуванні та використанні вокальних прийомів які зданий самостійно виправити. Припускається неточностей у відтворенні музичного образу естрадного вокального твору.</p>

64 – 73	Студент може відтворити музичний образ, але не завжди послідовно дотримується партитури, припускається інтонаційних неточностей у виконанні вокального твору, недоречностей у виконавській інтерпретації. Недостатньо стійкі вокально-технічні навички, виконавська інтерпретація непереконлива, помітні помилки у використанні вокальних прийомів у побудові виконавського плану вокального твору, але є позитивні зміни у вокально - виконавському розвитку студента.
60 – 63	Студент загалом може відтворити музичний образ, але у процесі виконання припускається відхилень від партитури, інтонаційних неточностей, порушує норми виконавської інтерпретації, однак здатний виправити помилки за допомогою викладача. Нестійкі вокально-технічні навички, спостерігаються помилки в використанні вокальних прийомів та побудові виконавського плану вокального твору, але є певні позитивні зміни у виконавському розвитку студента.
35 – 59	Студент здатний сприймати та відтворювати окремі фрагменти естрадних вокальних творів, знайомий з партитурою, але не здатний точно інтонувати та використовувати доцільні вокально-технічні прийоми. Розвиток вокально-технічних навичок на низькому рівні. Робить багато помилок і не може їх виявити. Виконавська компетенція недостатньо сформована. Виконавська інтерпретація не відповідає художньому образу твору.
1 – 34	У студента розуміння естрадного вокального виконавства, сприйняття музичного образу на дуже низькому рівні, слабо сформоване художньо-естетичне, вокально – технічне мислення, неточне інтонування. Відсутні елементарні знання з естрадного вокального виконавства та вокально-технічні навички. Виконавська компетентність у процесі опанування навчальної дисципліни не сформована. Студент не здатен виконати вокальний твір повністю.

Розподіл балів у першому семестрі (екзамен)

Поточний контроль				Разом	Підсумковий (екзамен)	Сума
РОЗДІЛ 1		РОЗДІЛ 2				
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 2.1			
Поточний контроль				63	25	100
15	16	16	16			
Контроль самостійної роботи				12		
3	3	3	3			

Т 1.1, Т 1.2 ... – теми розділів

Розподіл балів у другому семестрі (екзамен)

Поточний контроль					Разом	Підсумковий (екзамен)	Сума
РОЗДІЛ 2		РОЗДІЛ 3					
Т 2.2	Т 2.3	Т 3.1	Т 3.2	Т 3.3	63	25	100
Поточний контроль							
13	13	12	12	13	12		
Контроль самостійної роботи							
2	3	2	2	3			

Т 2.2, Т 2.3 ... – теми розділів

Розподіл балів у третьому семестрі (залік)

Поточний контроль			Разом	Сума
РОЗДІЛ 4				
Т 4.1	Т 4.2	Т 4.3	75	100
Поточний контроль				
25	25	25	25	
Контроль самостійної роботи				
8	8	9		

Т 4.1, Т 4.2 ... – теми розділів

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному Положенням «Про порядок визнання результатів, здобутих у формі неформальної та інформальної освіти Навчально-наукового інституту культури і мистецтв Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка» (ухвалене рішенням Вченої ради, протокол №11 від 19 червня 2020 року).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	

35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Конкурсний сценічний виступ, фестивальний сценічний виступ, публічний сценічний виступ, академічний концерт, контрольне прослуховування; екзамен, залік.

6. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Формування вокально – технічних навичок виконавця.

Розділ 2. Формування художньо – виконавських навичок виконавця.

Розділ 3. Удосконалення вокально – технічних навичок виконавця.

Розділ 4. Удосконалення художньо – виконавських навичок виконавця.

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Формування вокально – технічних навичок виконавця.

Тема 1.1. Основні принципи гігієни та охорони голосу естрадного співака. (Вивчення принципів охорони голосу та гігієни голосотвірного апарату, відчуття «вокальної стомлюваності» естрадних співаків)

Тема 1.2. Поєднання емоційного стану з технічними завданнями фонаційного процесу. (Подолання сценічного хвилювання, робота з «виконавською надійністю» естрадного співака)

Тема 1.3 Вирівнювання тембрового звучання голосу на всіх ділянках діапазону. (Покращення використання резонаторів, автоматизація між регістрових переходів, темброва стабільність)

Розділ 2. Формування художньо – виконавських навичок виконавця.

Тема 2.1. Розвиток навички свідомого фіксування вібраційних відчуттів в зонах голосотвірного апарату. (Удосконалення свідомого м’язового контролю фонаційного апарату та відчуття «роботи» «вокального» апарату)

Тема 2.2. Формування свідомого вокального слуху. (Автоматизація вокально-слухового контролю естрадного співака у процесі репетиційної та концертної діяльності)

Тема 2.3. Доведення до автоматизму комплексу вокально – технічних навичок. (Виведення з під свідомого контролю базових вокально-технічних навичок, необхідних у сольному естрадному вокальному виконавстві)

Розділ 3. Удосконалення вокально – технічних навичок виконавця.

Тема 3.1. Загальні принципи вокально-слухового діагностування співацького процесу. (Удосконалення навичок вокально-слухового контролю та самоконтролю фонаційного процесу у поєднанні з художнім змістом естрадних вокальних творів)

Тема 3.2. Робота над музичною декламацією і музичним виконавством. (Напрацювання навичок коректної дикції як важливої складової естрадного вокального виконавства)

Тема 3.3. Робота над інтонаційною виразністю співочого голосу. (Удосконалення інтонаційної виразності голосу естрадного співака)

Розділ 4. Удосконалення художньо – виконавських навичок виконавця.

Тема 4.1. Формування стилістичної виразності співочого голосу. (Напрацювання стилістичної виразності голосу естрадного співака)

Тема 4.2. Робота над вірним резонуванням голосу. (Удосконалення використання резонаторів у процесі сольного естрадного вокального виконавства)

Тема 4.3. Робота над артикуляційною і дикційною виразністю. (Покращення звучання естрадних вокальних творів через розвиток артикуляції, дикційною виразністю та їх поєднанням з використанням вокально-технічних прийомів).

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин										
	Денна форма					Заочна форма					
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.		Самост. роб.	Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.
РОЗДІЛ 1. Формування вокально – технічних навичок виконавця.											
Тема 1.1. Основні принципи гігієни та охорони голосу естрадного співака.	30		6			24	32				30
Тема 1.2. Поєднання емоційного стану з технічними завданнями фонаційного процесу.	34		8			26	32		2		30
Тема 1.3. Вирівнювання тембрового звучання голосу на всіх ділянках діапазону.	34		8			26	32		2		32
РОЗДІЛ 2. Формування художньо – виконавських навичок виконавця											
Тема 2.1. Розвиток навички свідомого фіксування вібраційних відчуттів в зонах голосотвірного апарату.	30		6			24	32		2		30
Тема 2.2. Формування свідомого вокального слуху.	32		8			24	32		2		30
Тема 2.3. Доведення до автоматизму комплексу вокально – технічних навичок.	34		8			26	32		2		32
РОЗДІЛ 3. Удосконалення вокально – технічних навичок виконавця											
Тема 3.1. Загальні принципи вокально-слухового діагностування співацького процесу.	30		6			24	32		2		30
Тема 3.2. Робота над музичною декламацією і музичним виконавством.	32		8			24	32		2		30
Тема 3.3. Робота над інтонаційною виразністю співочого голосу.	34		8			26	34		2		32
РОЗДІЛ 4. Удосконалення художньо – виконавських навичок виконавця											
Тема 4.1. Формування стилістичної виразності співочого голосу.	34		8			26	32		2		30
Тема 4.2. Робота над вірним резонуванням голосу.	32		8			24	34		2		32
Тема 4.3. Робота над артикуляційною і дикційною виразністю.	34		8			26	34		2		30
Усього годин	390		90			300	390		22		368

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Тема 1.1. Основні принципи гігієни та охорони голосу естрадного співака.			
1	Основи охорони та гігієни голосу та естрадного співака.	2	
2	Відчуття «вокальної стомлюваності» естрадних співаків та його недопущення.	2	
3	Вокальні техніки, використання яких посилює навантаження на фонаційний апарат.	2	
Тема 1.2. Поєднання емоційного стану з технічними завданнями фонаційного процесу.			
4	Вплив сценічного хвилювання на вокально-виконавський процес.	2	
5	Розвиток «виконавської надійності» естрадного співака.	2	2
6	Емоційний стан як основа сценічного образу естрадного співака.	2	
7	Поєднання емоційного стану з технічними завданнями фонаційного процесу.	2	
Тема 1.3. Вирівнювання тембрового звучання голосу на всіх ділянках діапазону.			
8	Покращення використання резонаторів естрадного співака.	2	
9	Автоматизація між регістрових переходів естрадного співака у процесі виконання.	2	2
10	Темброва стабільність у різних частинах діапазону.	2	
11	Вирівнювання тембрового звучання голосу на всіх ділянках діапазону.	2	
Тема 2.1. Розвиток навички свідомого фіксування вібраційних відчуттів в зонах голосотвірного апарату.			
12	Удосконалення свідомого м'язового контролю фонаційного апарату естрадного співака.	2	2
13	Використання технічних засобів для поглиблення природного вібрато естрадного співака.	2	
14	Розвиток навички свідомого фіксування вібраційних відчуттів в зонах голосотвірного апарату.	2	
Тема 2.2. Формування свідомого вокального слуху.			
15	Тренування вокального слуху естрадного співака.	2	
16	Автоматизація вокально-слухового контролю естрадного співака у процесі виконання.	2	2
17	Використання технічних засобів для розвитку вокально-слухового контролю естрадного співака.	2	
18	Формування свідомого вокального слуху.	2	
Тема 2.3. Доведення до автоматизму комплексу вокально – технічних навичок.			
19	Опанування вокальних прийомів, які використовуються у естрадному співі.	2	
20	Застосування особливих технік звуковидобування у	2	

	сучасному естрадному вокальному виконавстві.		
21	Використання технічних засобів у поєднанні з вокальними прийомами у процесі сценічного виконавства.	2	2
22	Доведення до автоматизму комплексу вокально – технічних навичок естрадного співака.	2	
Тема 3.1. Загальні принципи вокально-слухового діагностування співацького процесу.			
23	Комплексність естрадного вокального виконавства у вокально-технічному музично-технічному та художньо-образному компонентах.	2	
24	Музично-технічні засоби поглиблення вокально-слухового контролю під час концертних виступів.	2	
25	Удосконалення навичок вокально-слухового контролю та самоконтролю фонаційного процесу у поєднанні з художнім змістом естрадних вокальних творів.	2	2
Тема 3.2. Робота над музичною декламацією і музичним виконавством.			
26	Оптимізація дикційної складової вокального виконавства естрадного співака.	2	2
27	Музично-технічні компоненти, що забезпечують корекцію дикційних недоліків.	2	
28	Розвиток навичок коректної дикції як важливої складової естрадного вокального виконавства.	2	
29	Удосконалення музичної декламації у системі сучасного виконавства.	2	
Тема 3.3. Робота над інтонаційною виразністю співочого голосу.			
30	Точне інтонування в дискурсі сценічно-виконавської майстерності естрадного співака.	2	
31	Розвиток навички вокально-слухового контролю для забезпечення точності інтонування естрадного співака.	2	
32	Вокальні прийоми «неточного інтонування» у сучасному естрадному вокальному мистецтві.	2	
33	Удосконалення інтонаційної виразності голосу естрадного співака.	2	2
Тема 4.1. Формування стилістичної виразності співочого голосу.			
34	Стилістична залежність твору та вокальної техніки виконавця як засіб виразності естрадного співака.	2	
35	Вокально-технічні прийоми та музично-технічні засоби у естрадному вокальному сценічному виконавстві.	2	
36	Напрацювання стилістичної виразності голосу естрадного співака.	2	2
37	Формування стилістичної виразності співочого голосу естрадного співака.	2	
Тема 4.2. Робота над вірним резонуванням голосу.			
38	Удосконалення використання резонаторів у процесі	2	

	естрадного вокального виконавства.		
39	Технічна і художня складові створення виконавської індивідуальної інтерпретації естрадного вокального твору.	2	2
40	Поєднання сценічної пластики з вокальним виконавством у роботі естрадного співака.	2	
41	Взаємодія зі звукорежисером у процесі репетиційної та концертної роботи естрадного співака.	2	
Тема 4.3. Робота над артикуляційною і дикційною виразністю.			
42	Оптимізація дикції і артикуляції у процесі естрадного співу.	2	
43	Автоматизація з використання вокально-технічних прийомів та технічних засобів у процесі сценічного виконавства.	2	
44	Удосконалення артикуляційної і дикційної виразності естрадного співака.	2	2
45	Створення комплексної інтерпретації естрадних вокальних творів з максимальною реалізацією технічних та художніх можливостей естрадного співака у процесі сценічного виконавства.	2	
Разом		90	22

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Тема 1.1. Основні принципи гігієни та охорони голосу естрадного співака.			
1	Визначення вокального діапазону естрадного співака як одна з основ охорони голосу естрадного співака.	2	2
2	Варіювання діапазонів та типів голосу в доборі навчального репертуару.	2	2
3	Фізіологічні механізми фонації та їх функціональне навантаження	2	2
4	Основні принципи гігієни фонаційного апарату естрадного співака.	1	2
5	Нормування навантажень на органи фонації в умовах навчання естрадного співака.	2	2
6	Навантаження на органи фонації естрадного співака у процесі професійної діяльності	2	2
7	Принципи охорони голосу естрадного співака.	1	2
8	Правила охорони голосу у процесі навчання естрадного співака	2	2
9	Охорона голосу у процесі професійної діяльності естрадного співака	2	2
10	Відчуття «вокальної стомлюваності» естрадних співаків.	1	2
11	Ознаки «вокальної стомлюваності» естрадного співака	1	2

12	«Вокальна стомлюваність» як показник некоректності роботи фонаційного апарату.	2	2
13	Засоби подолання «вокальної стомлюваності» естрадного співака	1	2
14	Вокальні техніки, використання яких посилює навантаження на фонаційний апарат.	1	2
15	Вокальні прийоми, використання яких неприпустиме у роботі естрадного співака.	2	2
16	Коректне використання вокальних технік як засіб «розвантаження» фонаційного апарату	2	2
Тема 1.2. Поєднання емоційного стану з технічними завданнями фонаційного процесу.			
17	Явище сценічного хвилювання у естрадному вокальному виконавстві.	1	2
18	Вплив сценічного хвилювання на вокально-виконавський процес.	2	2
19	Надмірне сценічне хвилювання як ознака не сформованості готовності естрадного співака до концертно-виконавської діяльності.	2	2
20	Причини неможливості повного подолання сценічного хвилювання естрадного співака.	1	2
21	Засоби зниження впливу сценічного хвилювання на вокально-виконавський процес.	2	2
22	Тренування «сценічної стійкості» естрадного співака	2	2
23	«Виконавська надійність» естрадного співака як показник сформованості готовності естрадного співака до концертно-виконавської діяльності.	2	2
24	Складові «виконавської надійності» естрадного співака.	2	2
25	Засоби розвитку вокально-виконавської надійності.	2	2
26	Зв'язок художньо-драматичного змісту естрадного вокального твору та емоційного стану виконавця.	1	2
27	Емоційний стан як основа сценічного образу естрадного співака.	2	2
28	Засоби «створення» емоційного стану, що відповідає сценічному образу	2	2
29	Взаємозалежність емоційного стану та вокально-технічних завдань, що стоять перед естрадним співаком.	1	2
30	Комплексність сценічного образу у вокально-технічному та емоційно-художньому змістах.	2	2
31	Поєднання емоційного стану з вокально-технічними завданнями фонаційного процесу.	2	2
Тема 1.3. Вирівнювання тембрового звучання голосу на всіх ділянках діапазону.			
32	Тембральні особливості як складова унікальності естрадного співака.	1	2
33	Виокремлення тембрових особливостей у взаємозв'язку з діапазоном.	2	2
34	Тембр як основа виконавської індивідуальності	2	2

	естрадного співака.		
35	Резонатори в системі звукоутворення естрадного співака.	1	2
36	Стабільність резонування як складова стабільності звучання	2	2
37	Покращення використання резонаторів естрадного співака.	2	2
38	Міжрегістрові переходи як «проблемні ділянки» діапазону естрадного співака.	1	2
39	Тренування згладжування міжрегістрових переходів	2	2
40	Автоматизація міжрегістрових переходів естрадного співака у процесі виконання.	2	2
41	Зв'язок тембру з висотою вокального звуку.	2	2
42	Тембр естрадного співака у різних частинах діапазону.	2	2
43	Вплив тембру на сприйняття естрадних вокальних творів у різних тональностях.	2	2
44	Прийоми «вирівнювання» тембрального забарвлення голосу естрадного співака на різних ділянках діапазону.	1	2
45	Вирівнювання тембрового звучання голосу на всіх ділянках діапазону.	2	2
46	Стабілізація тембру голосу естрадного співака на всіх ділянках діапазону.	2	2
Тема 2.1. Розвиток навички свідомого фіксування вібраційних відчуттів в зонах голосотвірного апарату.			
47	Вокальні техніки свідомого контролю фонаційного апарату естрадного співака.	1	2
48	Прийоми контролю фонаційного процесу естрадного співака.	1	2
49	Фіксація відчуття у зоні фонаційного апарату як складова професійності естрадного співака.	2	2
50	Усвідомлення зв'язку вібраційних відчуттів та особливостей фонації, які їх обумовлюють.	1	2
51	Засоби свідомого фіксування вібраційних відчуттів у фонаційному апараті.	2	2
52	Тренування свідомого м'язового контролю фонаційного апарату естрадного співака.	2	2
53	Відчуття «роботи» фонаційного апарату естрадного співака на різних етапах вокального навантаження.	2	2
54	Тренування відчуття ступеня готовності фонаційного апарату до співу.	2	2
55	Розвиток м'язового контролю фонаційного апарату естрадного співака.	1	2
56	Вібрато як показник стану фонаційного апарату естрадного співака.	1	2
57	Використання технічних засобів для поглиблення природного вібрато естрадного співака.	2	2
58	Техніки поглиблення вібрато естрадного співака.	2	2

59	Техніки, які розвивають здатність свідомо контролювати роботу фонаційного апарату.	1	2
60	Розвиток навички свідомого фіксування вібраційних відчуттів в зонах голосотвірного апарату.	2	2
61	Закріплення здатності свідомо фіксувати та контролювати роботу фонаційного апарату.	1	2
62	Доведення до автоматизму здатності свідомого фіксування роботи та контролю фонаційного апарату співака.	1	2
Тема 2.2. Формування свідомого вокального слуху.			
63	Вокальний слух в системі підготовки естрадного співака.	1	2
64	Систематичний розвиток вокального слуху як важлива складова професійної компетентності естрадного співака.	2	2
65	Тренування вокального слуху естрадного співака.	2	2
66	Вокально-слуховий контроль як складова професійної компетентності естрадного співака.	1	2
67	Вокально-слуховий контроль у процесі сценічно-виконавської діяльності як основа точного інтонування.	1	2
68	Розвиток вокально-слухового контролю у процесі естрадного вокального виконавства.	2	2
69	Вправи для розвитку вокально-слухового контролю.	1	2
70	Методики розвитку вокально-слухового контролю для естрадних співаків	2	2
71	Автоматизація вокально-слухового контролю естрадного співака у процесі виконання.	2	2
72	Використання технічних засобів для розвитку вокально-слухового контролю естрадного співака.	1	2
73	«Вокальні тренажери» (perfect pitch) як засоби постійного тренування вокально-слухового контролю.	2	2
74	Вокальний моніторинг в системі вокально-слухового контролю естрадного співака.	2	2
75	Вокально-слуховий аналіз в системі підготовки естрадного співака.	1	2
76	Методики формування свідомого вокального слуху естрадного співака.	2	2
77	Розвиток свідомого слуху естрадного співака	2	2
Тема 2.3. Доведення до автоматизму комплексу вокально – технічних навичок.			
78	Вокальні техніки та прийоми у естрадному виконавстві.	1	2
79	Вокальні техніки у системі професійної підготовки естрадного співака.	2	2
80	Вокальні техніки у естрадному виконавстві.	2	2
81	Вокальні прийоми у системі професійної підготовки естрадного співака.	1	2

82	Вокальні прийоми та техніки у системі професійних компетентностей естрадного співака.	2	2
84	Опанування вокальних прийомів, які використовуються у естрадному співі.	2	2
85	Особливі техніки звуковидобування, властиві естрадному вокальному виконавству.	1	2
86	Застосування особливих технік звуковидобування у сучасному естрадному вокальному виконавстві.	2	2
87	Опанування особливих технік звуковидобування у естрадному співі.	2	2
88	Використання технічних засобів як складова використання «естрадних» технік звуковидобування.	1	2
89	Зв'язок уміння використання технічних засобів та опанування особливих технік звуковидобування.	2	2
90	Використання технічних засобів у поєднанні з вокальними прийомами у процесій сценічного виконавства.	2	2
91	Тренування комплексу вокально-технічних навичок естрадного співака.	2	2
92	Розвиток «естрадних» технік відповідно до особливостей репертуару співака.	2	2
93	Вироблення автоматизму у використанні вокальних технік у творах з репертуару співака.	1	2
94	Доведення до автоматизму комплексу вокально – технічних навичок естрадного співака.	1	2
Тема 3.1. Загальні принципи вокально-слухового діагностування співацького процесу.			
95	Вокально-слуховий контроль в системі професійних компетентностей естрадного співака.	1	2
96	Вокально-слуховий контроль та самоконтроль як складові виконавської майстерності естрадного співака.	2	2
97	Зв'язок вокально-слухового контролю та фонаційного процесу	2	2
98	Загальні принципи вокально-слухового діагностування співацького процесу.	1	2
99	Діагностування та самодіагностування співацького процесу у естрадному вокальному виконавстві.	1	2
100	Недоліки самодіагностування співацького процесу та їх усунення.	2	2
101	Синтетичність естрадного вокального виконавства у процесі підготовки та концертної діяльності естрадного співака.	1	2
102	Комплексність естрадного вокального виконавства у вокально-технічному музично-технічному та художньо-образному компонентах.	2	2
103	Сучасні художньо-технічні засоби у естрадному вокальному виконавстві	2	2
104	Музично-технічні засоби поглиблення вокально-	2	2

	слухового контролю під час концертних виступів.		
105	Роль якісного моніторингу у вокально-слуховому контролі естрадного співака.	1	2
106	Методи забезпечення вокально-слухового контролю в умовах концертного виступу	2	2
107	Удосконалення навичок вокально-слухового контролю та самоконтролю фонаційного процесу у поєднанні з художнім змістом естрадних вокальних творів.	2	2
108	Значення звукозаписів власного виконання у розвитку вокально-слухового контролю естрадного співака.	1	2
109	Автоматизація вокально-слухового контролю в умовах концертного естрадного вокального виконавства.	2	2
Тема 3.2. Робота над музичною декламацією і музичним виконавством.			
110	Роль дикції в системі конферансу та вокального виконавства.	1	2
111	Зв'язок дикції та мови пісенного тексту естрадного вокального твору.	2	2
112	Розвиток дикції в системі професійної підготовки естрадного співака.	2	2
113	Вправи на розвиток дикції естрадного співака.	2	2
114	Розвиток дикційної стабільності в різних вокально-виконавських умовах	1	2
115	Оптимізація дикційної складової вокального виконавства естрадного співака.	2	2
116	Музично-технічні компоненти, що забезпечують корекцію дикційних недоліків.	2	2
117	Використання поп-фільтрів в умовах естрадного вокального виконавства.	1	2
118	Тренування коректної дикції та використання технічних засобів у процесі естрадного співу.	2	2
119	Донесення текстового змісту як важлива складова виразності естрадного співака.	1	2
120	Розвиток навичок коректної дикції як важливої складової естрадного вокального виконавства.	2	2
121	Мелодекламаційні компоненти естрадних вокальних творів.	2	2
122	Опанування основних технік мелодекламації.	1	2
123	Розвиток музичної декламації як складова виразності естрадного співака.	2	2
124	Удосконалення музичної декламації у системі сучасного виконавства.	2	2
Тема 3.3. Робота над інтонаційною виразністю співоного голосу.			
125	Інтонування як складова професійної компетентності естрадного співака.	1	2
126	Точне інтонування в дискурсі сценічно-виконавської майстерності естрадного співака.	2	2
127	Складові, що забезпечують точність інтонування.	2	2
128	Вокально-слуховий контроль як один з найважливіших	1	2

	елементів тренування точності інтонування.		
129	Інтонційні вправи у процесі професійної підготовки естрадного співака.	2	2
130	Розвиток навички вокально-слухового контролю для забезпечення точності інтонування естрадного співака.	2	2
131	Вокальні прийоми «неточного інтонування» у сучасному естрадному вокальному мистецтві.	1	2
132	Стильова обумовленість «неточного інтонування»	2	2
133	Використання прийомів «неточного інтонування» у естрадних вокальних творах.	2	2
134	Інтонційна виразність голосу естрадного співака.	1	2
135	Інтонування як особлива характеристика естрадного співака	2	2
136	Удосконалення інтонаційної виразності голосу естрадного співака.	2	2
137	Технічні засоби «уточнення» інтонації у естрадних вокальних творах.	1	2
138	Напрацювання точності інтонування у музичному тексті, що викликає виконавські труднощі.	1	2
139	«Тренажери» для самостійного напрацювання точності інтонування.	2	2
140	Оптимізація інтонаційної виразності співочого голосу естрадного співака.	2	2
Тема 4.1. Формування стилістичної виразності співочого голосу.			
141	Стилістична виразність у системі професійних компетентностей естрадного співака.	1	2
142	Стиль вокального виконавства як елемент сценічно-виконавської майстерності естрадного співака.	2	2
143	«Індивідуальний вокальний стиль» та виразність у концертно-виконавській діяльності естрадного співака.	2	2
144	Стилістична обумовленість твору та вокальної техніки виконавця як засіб виразності естрадного співака.	1	2
145	Зв'язок стилістичної виразності та вокальної техніки у відповідності до естрадного вокального твору, що виконується.	2	2
146	Значення стилістично-виражальних прийомів у естрадному вокальному виконавстві.	2	2
147	Вокально-технічні прийоми естрадному вокальному сценічному виконавстві.	2	2
148	Музично-технічні засоби у естрадному вокальному сценічному виконавстві.	2	2
149	Формування стилістичної виразності голосу естрадного співака відповідно до його особливостей.	1	2
150	Стильова обумовленість репертуару у зв'язку з особливостями голосу естрадного співака.	2	2
151	Прийоми поглиблення стилістичної виразності голосу естрадного співака.	2	2
152	Напрацювання стилістичної виразності голосу	2	2

	естрадного співака.		
153	Засоби розвитку стилістичної виразності голосу естрадного співака.	1	2
154	Формування стилістичної виразності співочого голосу естрадного співака.	2	2
155	Тренування стилістичної виразності у естрадних вокальних творах з навчального репертуару.	2	2
Тема 4.2. Робота над вірним резонуванням голосу.			
156	«Змішане» резонування у естрадному вокальному виконавстві.	1	2
157	Удосконалення використання резонаторів у процесі естрадного вокального виконавства.	2	2
158	Зв'язок виразності та використання резонаторів.	2	2
159	Індивідуальні особливості резонування у характеристиці голосу естрадного співака.	1	2
160	Розвиток резонування відповідно до його особливостей.	2	2
161	Оптимізація природного резонування голосу естрадного співака.	2	2
162	Індивідуально виконавська інтерпретація естрадних вокальних творів.	1	2
163	Художній образ у виконавській інтерпретації естрадних вокальних творів.	1	2
164	Технічна і художня складові створення виконавської індивідуальної інтерпретації естрадного вокального твору.	2	2
165	Пластичність як складова сценічного руху у системі естрадного вокального виконавства.	1	2
166	Сценічна пластика та рух як енерговитратні елементи сценічного образу сучасного естрадного співака.	1	2
167	Поєднання сценічної пластики з вокальним виконавством у роботі естрадного співака.	1	2
168	Видовищність концертного виступу естрадного співака	1	2
169	Звукорежисер як «співавтор» концертного звучання у естрадному вокальному виконавстві.	1	2
170	Взаємодія зі звукорежисером у процесі репетиційної та концертної роботи естрадного співака.	2	2
171	Основні компоненти забезпечення «комфорту виконання» естрадних вокальних творів.	2	2
Тема 4.3. Робота над артикуляційною і дикційною виразністю.			
172	Дикційна виразність у естрадному сценічному вокальному виконавстві.	1	2
173	Напрацювання коректної дикції у процесі виконання тих фрагментів, які викликають дикційні складності.	2	2
174	Максимальне покращення дикції у процесі виконання естрадних вокальних творів з репертуару.	2	2
175	Артикуляційна точність у естрадному сценічному	1	2

	вокальному виконавстві		
176	Напрацювання точності артикуляції у процесі виконання тих фрагментів, які викликають артикуляційні складності.	2	2
177	Оптимізація артикуляції у процесі виконання естрадних вокальних творів з репертуару.	2	2
178	Оптимізація використання вокально-технічних прийомів у процесі виконання естрадних вокальних творів з репертуару.	1	2
179	Напрацювання використання технічних засобів у процесі виконання тих фрагментів, які викликають артикуляційні складності.	2	2
180	Автоматизація з використання вокально-технічних прийомів та технічних засобів у процесі сценічного виконавства.	2	2
181	Удосконалення артикуляційної і дикційної виразності естрадного співака.	1	2
182	Автоматизація артикуляційної та дикційної виразності у процесі виконання естрадних вокальних творів з репертуару.	2	2
183	Розробка індивідуальних сценічних образів для естрадних вокальних творів з репертуару.	2	2
184	Продумування комплексної сценічної інтерпретації естрадних вокальних творів	2	2
185	Підготовка комплексної інтерпретації естрадних вокальних творів.	2	2
186	Створення комплексної інтерпретації естрадних вокальних творів з максимальною реалізацією технічних та художніх можливостей естрадного співака у процесі сценічного виконавства.	2	2
Разом		300	368

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Антонюк А. Постановка голосу: *Навчальний посібник* для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Українська ідея, 2000. 199 с.
2. Антонюк В. Українська вокальна школа: етнокультурологічний аспект : *Монографія*. Київ: Українська ідея, 2001. 144 с.
3. Базилик Б.О. Орфоепія в співі: *Навчальний посібник* для студентів вищих навчальних закладів, Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2001. 126 с.
4. Гнидь Б. П. Історія вокального мистецтва: *підручник*. Київ: НМАУ ім. П.І. Чайковського, 1997. 320 с.
5. Давидов М. А. Наукові перспективи української вокальної школи. *Музикознавчі записки*. 2004. № 2.

6. Дрожжина Н.В. Актуальные задачи подготовки эстрадного певца на современном этапе развития музыкального искусства эстрады // *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти: 36. наук, праць*. 2004. Харків: ХДУМ ім. Котляревського. Вип. 13. С 149-160.
7. Дрожжина Н. В. Вокальне виконавство в системі музичного мистецтва естради: дис. ... канд. мистецтвознавства; ХДУМ ім. І. П.Котляревського. Харків, 2008. 186 с.
8. Дрожжина Н. В. Феномен личности на эстраде: к методике анализа исполнительского имиджа (на примере творчества Эдит Пиаф) / Н. В. Дрожжина. *Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті : зб. наук. пр. вузів художньо-буд. профілю України і Росії* Харків: ХДАДіМ. 2008. Вип. 1/3. С. 15-20.
9. Дрожжина Н. В. Функції мікрофону у вокальному виконавстві на естраді. *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти: 36. наук, праць*. Харків: ХДУМ ім. Котляревського. 2005. Вип. 15. С. 77-86.
10. Колодуб І. С. Теорія вокального мистецтва. Харків, 1996. 187 с.
11. Кушка Я.С. Методика навчання співу: Посібник з основ вокальної майстерності. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. 288 с.
12. Мозговий М. П. Становлення і тенденції розвитку української естрадної пісні : автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.01 – теорія та історія культури. Київ, 2007. 19 с.
13. Музична естрада. Словник / Укладач В. М. Откидач. Харків: Видавець І.В. Якубенко, 2004. 445 с.
14. Поплавський М. М. Антологія сучасної української естради. Київ: Преса України, 2004. 416 с.
15. Прохорова Л. В. Українська естрадна вокальна школа: *навчальний посібник*. Вінниця, 2006. 345 с.
16. Словник-довідник співака : *Навчальний посібник* [Інформаційно-довідкове видання] Уклад. Д. І. Балдинюк, Н. А. Балдинюк, видання друге. Умань: РВЦ «Софія», 2015. 108 с.
17. Фоломєєва Н.А. Значення кавер-версій в контексті виконавської інтерпретації сучасних вокальних творів у процесі фахової підготовки студентів у класі естрадного вокалу. *Наукові записки* / Ред. кол.: В.Ф. Черкасов, В.В. Радул, Н.С. Савченко та ін. Випуск 169. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Вінниченка, 2018. С. 160-163.
18. Фоломєєва Н.А. Методика охорони та гігієни голосу студентів – вокалістів педагогічних ВНЗ. *Науковий журнал «Молодий вчений»*. № 11.1 (38.1). Херсон: «Видавничий дім «Гельветика», 2016. С. 100-103.
19. Фоломєєва Н.А. Особливості окремих вокальних прийомів у класі естрадного вокалу у процесі фахової підготовки у ННІ культури і мистецтв. *Актуальні проблеми розвитку освіти і науки в умовах глобалізації*. Матеріали ІІ всеукраїнської наукової конференції (28-29

- жовтня 2016 р., м. Дніпро). Частина I. / Наук. ред. О.Ю. Висоцький. – Дніпро: Роял Принт. С.111-113.
20. Фоломеєва Н.А. Фахова підготовка студентів до сценічно-виконавської діяльності в класі естрадного співу. *Професійна освіта: проблеми і перспективи*/ПТО НАПН України. Київ: ПТО НАПН України, 2017. Випуск 13. С. 93-98.
  21. Швачко Т. Вокальна школа: Традиції і сучасність. Київ: Музика, 1983. С. 28-29.
  22. Юцевич Ю.Є. Музика: Словник-довідник. Тернопіль: навчальна книга – Богдан, 2003. 689 с.
  23. Юцевич Ю.Є. Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу. Київ, 1998. 299 с.
  24. Folomieieva Natalya. Method of use of technical tools and software in the processes of professional training of future artist - vocalist. *Open eeducational E-environment of modern university*. № 5 (2018). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/137/238#.XCc92B8ufDc>
  25. Folomieieva N. Use of vocal techniques in vocal class in the process of professional training. *Knowledge. Education. Law. Management*. № 3 (23), 2018. P. 190-199.

Додаткові:

1. Антонюк В. Г. Основи вокальної методики : *робоча програма*. Київ: НМАУ, 2006. 24 с.
2. Антонюк В. Г. Основи вокальної методики : *робоча програма*. Київ: НМАУ, 2006. 18 с.
3. Антонюк В. Г. Традиції української вокальної школи : *монографія*. Київ: Українська ідея, 1998. 148 с.
4. Антонюк В. Г. Українська вокальна школа : етнокультурологічний аспект : *монографія*. Київ : Українська ідея, 2001. 144 с.
5. Антонюк В. Г. Постановка голосу: *Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів*. Київ: Вища школа, 2000.
6. Антонюк В. Г. Формування індивідуального виконавського стилю : культурно-антропологічний аспект : *наукове дослідження*. Київ: КНУКіМ, 1999. 24 с.
7. Вокальне мистецтво: *Посібник*. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://posibnyky.vntu.edu.ua/Pr_cult/content/roz14.html
8. Вокальне слово і дикція [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zorepad.at.ua/publ/vokalne_slovo_i_dikcija/1-1-0-2
9. Вокальні вправи для навчання сольного співу. Рекомендовано студентам з додаткової спеціалізації «Керівник дитячого (художнього) хорового колективу» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ukped.com/statti/teorija-navchannja/5322-vokalni-vpravy-dlia->

- navchannia-solnoho-spivu-rekomendovano-studentam-z-dodatkovoi-spetsializatsii-kerivnyk-dytiachoho-khudozhnoho-khorovoho-kolektyvu.html
10. Дрожжина Н, В. К проблеме сочетания эстрадного вокала с хореографией и пластикой. *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти: Зб. наук, праць*. Харків: Стиль-Іздат, 2003. Вип. 2. С. 107-114
  11. Євтушенко Д. Питання вокальної педагогіки. Київ, 1987. 187 с.
  12. Івасюк В. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://iwasyuk.narod.ru>.
  13. Кушка Я.С. Методика навчання співу: *Посібник з основ вокальної майстерності*. Тернопіль: Начальна книга – Богдан, 2010. 288 с.
  14. Микита М. Практичні основи вокального мистецтва. Київ, 1985. 232 с.
  15. Музичне виконавство: вокальне мистецтво. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.culturalstudies.in.ua/knigi_15_6.php
  16. Павленко Т. П. Аспекти фізіології та медицини у постановці голосу. Вінниця: Нова книга, 2008. 350с.
  17. Прядко О. Розвиток співацького голосу: *методичні рекомендації для викладачів вокалу та студентів музично- педагогічних факультетів вищих навчальних закладів Кам'янець-Подільський*: ПП Буйницький О.А., 2009. 92с.
  18. Самая Т. В. Естетичні проблеми саунду у естрадному вокальному виконавстві. Київ, 2007. 63с.
  19. Солодовник В. В. Естрада. Енциклопедія сучасної України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=18031
  20. Хрестоматія для сольного співу. У трьох частинах. Київ. Музична Україна, 2006. 399 с.
  21. Adams D. A Handbook of Diction for Singers: Italian, German, French. New York: Oxford University Press, 1999. 175 p.
  22. Carter H. Vocal Warm-ups and Vocalises. Huntington Beach, CA.: Goldenwest College Publication, 2003. 214 p.
  23. Riggs S. Singing for the Stars: A Complete Program for Training Your Voice. Los Angeles, CA: Alfred Publishing Co., Inc, 1998. 168 p.
  24. Rodenburg P. The Right to speak. Working with the Voice. New York: Routledge, A Theatre Arts Books, 1992. 234 p.
  25. Sadolin C. Complete Vocal Technique. Copenhagen: Shout Publications, 2012. 19 p.
  26. Schmidt J. Basics of Singing. 4th ed. New York: Simon & Schuster Macmillan, 1998. 285 p.
  27. Stoloff B. Blues Scatitudes. Vocal improvisation on the blues. Brooklyn , New York: Gerard and Sarzin Publishing Co., 2003. 77 p.
  28. Stoloff B. Scat! Vocal improvisation techniques. Brooklyn, New York: Gerard and Sarzin Publishing Co., 2001. 128 p.

29. Welch, G. F. Theoretical perspectives on singing accuracy: an introduction to the special issue on singing accuracy (Part 1). *Music Perception: An Interdisciplinary Journal*, 32(3), 2015. P. 227-231.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою)

Обладнання для практичних занять з навчальної дисципліни «Фах»: ноутбук або ПК з зовнішнім аудіоінтерфейсом та програмним забезпеченням (Steinberg Cubase 8.5 (або більш сучасна версія), Adobe Audition 1.6 (або більш сучасна версія), набір FabFilter TotalBundle 2017 (або більш сучасна версія), мікрофон вокальний класом не нижче Shure SM58 (2 шт.), студійний мікрофон класом, не нижче Samson C03 з тримачем типу «павук», стійкою та поп-фільтром, інструментальний мікрофон класом не нижче AUDIX ADX51, Shure SM137, USB-пульт мікшерний мінімум з 2-ма мікрофонними каналами з компресорами на кожному та 2-ма незалежними pre/post-фейдерними AUXами, цифрове фортепіано з динамічною клавіатурою; DSP процесори REC-U формату (динамічна, частотна та часова обробка), студійні навушники, студійні монітори ближнього поля, активні моніторні акустичні системи (2 шт.) з'єднані з 2-ма незалежними AUXами, мікрофонні стійки (типу «журавель») з тримачами для мікрофонів – 2шт., сценічні пюпітри – 2 шт.